

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ

Данець І.М., ОКР «Магістр» *

**Науковий керівник – Плаксієнко В. Я., д.е.н., професор*

Інтеграція економіки на світовому ринку держав різних континентів зумовлює потребу не лише у виробничій кооперації, застосуванні новітніх технологій, а в єдиній оцінці економічних процесів, єдиних методологічних прийомах у відображенні цих процесів у системі бухгалтерського обліку. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку регулюють етичний, професійний та аудиторський напрями бухгалтерської діяльності. Раніше опубліковані стандарти уточнюються або замінюються новими [4].

Важливою умовою правильної організації обліку виробничих запасів є їх відповідне групування. На різних підприємствах виробничі запаси можуть мати різне призначення залежно від функцій, яку вони виконують у процесі виробництва. Тому важливо правильно згрупувати (класифікувати) виробничі запаси на підприємстві за їх призначенням та роллю у процесі виробництва.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» – це активи, які: утримуються для подальшого продажу; знаходяться у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукції виробництва; утримуються для використання у виробництві продукції (при виконанні робіт, наданні послуг), а також управлінні підприємством.

Для вірного визначення кількісних та якісних показників господарської діяльності підприємства велике значення мають наукові методи їх обчислення, особливо оцінки запасів.

Оцінка запасів — це спосіб вираження їх у грошовому вимірнику, а саме процес оцінювання полягає в проведенні факту господарського життя у відповідність з комплексом уявлень про ці факти.

Питання оцінки запасів досить дискусійне. У світовій та вітчизняній літературі є різні підходи відносно оцінок та їх класифікації.

П(С)БО 9 передбачає, що виробничі запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації [3].

Результати застосування різних методів оцінки собівартості запасів залежать від системи їх обліку, прийнятої на підприємстві. У міжнародній практиці існує дві системи обліку запасів: періодична і постійна.

При застосуванні періодичного обліку запасів кількість і собівартість вибулих запасів визначається розрахунковим способом, а наявних — на підставі проведеної інвентаризації.

При постійній системі обліку запасів у кожний момент відомо, яка кількість одиниць запасів використана і надійшла на підприємство. Облік наявності та руху запасів в Україні здійснюється лише на рахунках у системі постійного обліку запасів [1].

Порівняльна характеристика міжнародного та національного стандартів з обліку запасів наведена в табл. 1 [2].

Таблиця 1

Порівняльна міжнародного та національного стандартів з обліку запасів

П(С)БО 9 «Запаси»	МСФЗ 2 «Запаси»
Оцінка запасів	
<p>1. Собівартість формується з таких витрат:</p> <p>При придбанні у постачальника: суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику, за вирахуванням непрямих податків, суми ввізного мита.</p> <p>При виготовленні власними силами: витрати, що утворюють виробничу собівартість, визначену за П(С)БО «Витрати»</p> <p>При внесенні до статутного капіталу: справедливої вартості, погодженої із засновниками з урахуванням витрат, що включають до первісної вартості запасів, придбаних у постачальника</p> <p>При безоплатному отриманні: справедливої вартості</p> <p>При отриманні у результаті справедливого обміну на неподібний активи: балансової вартості переданих запасів</p> <p>При отриманні в результаті обміну на неподібні активи: справедливої вартості переданих запасів</p> <p>2. До собівартості не включають запаси: понаднормові витрати і нестачі запасів; відсотки за користування позиками; витрати на збут; загальногосподарські витрати</p>	<p>1. Собівартість формується з таких витрат:</p> <p>Витрати на придбання: ціни придбання; мита; витрат на транспортування.</p> <p>Витрати на переробку: витрати, безпосередньо пов'язані з одиницею виробництва; систематичний розподіл постійних і змінних виробничих накладних витрат</p> <p>Інші витрати: інші витрати, якщо вони відбулися пр. и доставці запасів до їх теперішнього місця розташування та приведення до теперішнього стану</p> <p>2. До собівартості не включаються витрати: понаднормативні суми відходів матеріалів, оплата праці або інші виробничі витрати; витрати на зберігання; адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх теперішнього місця розташування та приведе у теперішній стан; витрати на продаж.</p>
Собівартість перших за часом надходження запасів(ФІФО), ідентифікована собівартість та середньозважена собівартість	
Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності	
<p>Балансова вартість запасів, переданих у переробку, на комісію, в заставу;</p> <p>Сума збільшення чистої вартості реалізації, за якою проведена оцінка запасів.</p>	<p>Сума будь-якого сторнування, будь-якого часткового списання, яка визначається як дохід певного періоду; обставини або періоди.</p>

Отже, облік виробничих запасів в зарубіжних країнах дещо відрізняється від обліку в національному обліку України і має свої певні особливості, зумовлені особливостями національного обліку та нормативно-правовою базою.

Література:

1. Бакун Ю. Особливості проведення переоцінки запасів відповідно до П(С)БО [Електронний ресурс] / - Режим доступу: <http://www.dtkr.com.ua/debetukr2000/48/48pr2.html>.
2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф.Бутинець – 6-те вид., і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2005. -756 с.
3. Бухгалтерський фінансовий облік в сільськогосподарських підприємствах / [наук. ред. М.Г. Михайлов]. – К.: Цул, 2008.- 478 с.
4. Сук Л. Організація обліку матеріальних запасів / Сук Л. //Бухгалтерія в сільськогосподарському підприємстві. – 2009. - №17. – с.35.

ОПЛАТА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНІ ВНЕСОКИ У 2011 РОЦІ

Судовцова С. М., студентка ОКР «Магістр», спец. «Облік і аудит» *

**Науковий керівник – Пилипенко К. А., к.е.н.,
доцент кафедри організації обліку та аудиту*

У зв'язку зі вступом з 1 січня 2011 року Закону України «Про збір та облік єдиного соціального внеску на обов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-IV від 8 липня 2010 року у розрахунках підприємства з цільовими позабюджетними фондами за внесками, які справляються на основі нарахування оплати праці відбулися деякі зміни стосовно розрахунків щодо утримань і нарахувань.

При об'єднанні утримань і нарахувань в єдині суми, виникла дилема, на яких рахунках бухгалтерського обліку це відображати. Хоча в новому законодавстві і відбулися зміни, але в плані рахунків ніяких змін не було зазначено. Так, при нарахуванні внеску на більшості підприємств використовується субрахунок 651 «Розрахунки за пенсійним забезпеченням», в зв'язку з цим виникли деякі непорозуміння, так як суб'єкт господарювання може вступити з Пенсійним фондом в інші договірні зобов'язання.

Закон України «Про ЄСВ» не відмінює дію Законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV від 09.07.2003 р., «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням» № 2240-111 від 18.01.2001 р., «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» № 1533-111 від 02.03.2000 р., «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» № 1105-XIV від 23.09.1999 р. (із змінами та доповненнями), але вони діють тепер лише стосовно виплат із фондів. Ми в таблиці 1 провели порівняння нарахувань, утримань та деяких аспектів у розрахунках з оплати праці пов'язаних із введенням в дію Закону № 2464-IV.